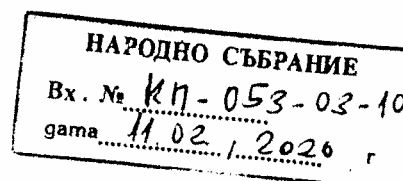

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ПРАВОСЪДИЕТО

Изм. № 01-00-4/²⁰.....1.1.02..2020

На Ваш № КП-053-03-10/03.02.2020 г.

ДО
Г- ЖА АННА АЛЕКСАНДРОВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
КОМИСИЯТА ПО
ПРАВНИ ВЪПРОСИ
44-ТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

СТ А Н О В И Щ Е

ОТНОСНО: Законопроект за изменение и допълнение на Наказателния кодекс

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО АЛЕКСАНДРОВА,

Във връзка с Ваше писмо относно законопроект за изменение и допълнение на Наказателния кодекс, № 054-01-7, внесен от Маноил Минчев Манев и група народни представители на 31.01.2020 г., Министерството на правосъдието предоставя следното становище:

С представения от вносителите законопроект се предлага изменение и допълнение на разпоредбата на чл. 63 от Наказателния кодекс (НК), като се създава нова ал. 3 предвиждаща, че по отношение на непълнолетен, навършил шестнадесетгодишна възраст, извършил тежко престъпление против личността при определяне на наказанието съдът не прилага правилата на ал. 2, ако реши, че целите на чл. 36, ал. 1 и чл. 60 не могат да бъдат постигнати. Предлага се изменение в чл. 63, ал. 2, т. 1, където думите „от пет до дванадесет години“ се заменят с „от пет до двадесет години“, както в т. 2 на същата алинея, като думите „от две до осем“ се заменят с „от пет до десет години“. В част от мотивите към законопроекта се посочва, че на база на голямото процентно съотношение на малолетните и непълнолетни извършители на тежки престъпления и факта, че тези от тях, които биват осъждани и подвеждани под наказателна отговорност, която в следствие е редуцирана поради настоящото законодателство, следва да са направи изводът, че е нужно да се вземат по-строги мерки, които да въздействат възпитателно и

предупредително върху членовете на обществото от тази възрастова група. В заключителната част на мотивите от вносителите е посочено, по отношение на непълнолетните лица наказателният закон не осъществява напълно своята превантивна функция за ограничаване и ликвидиране на престъпността. Предложените законодателни промени ще спомогнат за осъществяване и на генерална превенция, предупредително-възпиращото действие. Последното е възприето като характерен и особено съществен за съвременното право факт.

Министерството на правосъдието подкрепя по принцип законопроекта, като взема предвид, че той е насочен към случаи на извършени тежки престъпления против личността, стигащи до отнемане на човешки живот и в обхвата на законопроекта не се включват онези общественоопасни деяния, които могат да бъдат извършени от подрастващите поради обстоятелства, свързани с тяхната ниска възраст и психофизични особености.

В тази връзка смятаме, че предложението за промяна на чл. 63, ал. 2, т. 1 и 2 от НК по отношение на непълнолетните, навършили шестнадесетгодишна възраст, няма да се яви в противоречие със съвременната концепция наказателното правосъдие да не е единственият решаващ фактор в противодействието на престъпления, извършвани от непълнолетни лица.

В разпоредбата на чл. 63, ал. 2 от НК значително са смекчени наказанията на непълнолетните, навършили шестнадесетгодишна възраст, спрямо тези, които нормите от особената част на кодекса установяват за съответните престъпления по отношение на пълнолетни лица.

Със законопроекта се акцентира върху недопускането чрез правилата за замяна по чл. 63, ал. 2 от НК на съществено смекчаване на наказателната санкция в случаи на престъпни прояви на непълнолетни, които се изразяват в убийство, изнасилване, блудство. Предвид на това, колкото и да е специфична наказателната отговорност на непълнолетните лица и особените правила на глава шеста от общата част на НК да отчитат преходния характер на възрастовото развитие, не може при наличие на обективизирана обществена необходимост да не се предвиди възможността, редуцирането на наказанието по чл. 63, ал. 2 от НК да не е толкова съществено в случаи, свързани с тежко престъпно поведение.

От текстовете на законопроекта е видно, че предлаганата промяна не засяга принципните предпоставки на чл. 31, ал. 2 от НК, че непълнолетният може да е наказателноотговорен само в случаите, когато при осъществяване на общественоопасното деяние е могъл да разбира свойството и значението на извършеното и да ръководи постъпките си. Също така ще продължи да се прилага и разпоредбата на чл. 71 от НК, предвиждаща възможност за предсрочно освобождаване на осъдения на лишаване от свобода непълнолетен, ако се е поправил.

По отношение на предложението за създаване на нова ал. 3 на чл. 63 от НК, с която се предвижда възможност съдът да не прилага правилата за замяна (редуциране) на наказанията предвидени в чл. 63, ал. 2 от НК, бихме посочили, че е необходимо задълбочено обсъждане, тъй като се отнася до основно положение на наказателното законодателство, обусловено от принципите на съвременното наказателно право. При въвеждането на подобна норма следва да бъде намерено най-правилното решение, което да може да посочи на съда предпоставките за нейното прилагане, съобразено с тежестта на конкретното престъпление, мотивите и условията за неговото извършване и личността на непълнолетния.

Това е необходимо, тъй като сред наказанията по чл. 62 от НК, които могат да бъдат наложени на непълнолетните лица, не е посочен доживотният затвор без замяна и доживотният затвор. Също така следва да се има предвид и чл. 37 от Конвенцията за

правата на детето (приета от ОС на ООН на 20.11.1989 г., ратифицирана ДВ, бр. 32 от 1991 г., обн., ДВ, бр. 55 от 1991 г.), който задължава държавите страни по Конвенцията да осигурят, че смъртно наказание или доживотен затвор без възможност за освобождаване няма да се налагат за нарушения, извършени от лица под 18-годишна възраст.

МИНИСТЪР НА ПРАВОСЪДИЕТО:

